

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР ДР АНЕ ЕРЕШ У ЗВАЊЕ ВИШИ
НАУЧНИ САРАДНИК

Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду на седници одржаној 21.09.2023. године изабрало нас је у комисију за избор Ане Ереш, доктора наука историје уметности и научног сарадника Филозофског факултета у Београду, у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК. Након прегледа документације коју је приложила кандидаткиња, достављамо Већу следећи извештај.

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Ана Ереш (рођ. Богдановић) је рођена 09. децембра 1984. године. Дипломске студије историје уметности завршила је 2008. године као студент генерације Филозофског факултета у Београду са просечном оценом 9,89 и оценом 10 на дипломском испиту. Мастер студије из историје уметности завршила је на Филозофском факултету Хумболтовог универзитета у Берлину 2011. године у оквиру програма ДААД стипендије са просечном оценом одличан 1,4 (еквивалентно оцени 9,2–9,5) и оценом одличан 1,3 (еквивалентно оцени 9,5–9,7) на одбрани мастер рада. Тема мастер рада одбрањена код менторке проф. др Шарлоте Клонк (Charlotte Klöck) гласила је "The Use of Balkan Myth in Contemporary Art". На Филозофском факултету Универзитета у Београду 7. децембра 2017. године је одбранила је докторску дисертацију под називом "Изложбе у Југословенском павиљону на Бијеналу у Венецији 1938–1990" под менторством проф. др Лидије Мереник са просечном оценом 10 током студија.

Од 20. фебруара 2014. године је запослена на Филозофском факултету у Београду, најпре у звању истраживач-сарадник на пројекту *Српска уметност у 20. веку: национално и Европа* (број 177013) Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, а затим и у звању научна сарадница, у које је изабрана 27. марта 2019. године. Од 2020. године ангажована је као научна сарадница на пројекту број 451-03-47/2023-01/200163 Филозофског факултета Универзитета у Београду. Поред запослења на Филозофском факултету, у периоду 2019–2023. године је ангажована на пројекту *Уметност у Србији тридесетих година 20. века* Матице српске као руководилац пројектног задатка *Изложбена делатност 1930-их година у Србији*. У периоду 2021–2022. године била је ангажована као истраживач на пројекту *Човек и друштво у време кризе* који је финансирао Филозофски факултет Универзитета у Београду као руководилац два пројектна задатка. Од 2020. године руководи истраживачким пројектом из области дигиталне историје уметности *Хронологија излагања скулптуре у Србији 1945–2000* који финансира Музеј савремене уметности Војводине (Нови Сад).

II БИБЛИОГРАФИЈА ОСТВАРЕНИХ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА ПО КАТЕГОРИЈАМА ОД 2018. ДО 2023.

Кандидаткиња је у периоду од претходног избора у звање¹ објавила 15 научних радова у референтним категоријама које прописује Правилник о стицању истраживачких звања Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије: једну научну монографију водећег националног значаја, један рад у тематском зборнику водећег међународног значаја, два рада у тематским зборницима међународног значаја, два рада у националном часопису међународног значаја, три рада у тематском зборнику водећег националног значаја, два рада у тематском зборнику националног значаја, два рада у водећим часописима националног значаја и два саопштења са скупа националног значаја штампана у целини. Изузев једног коауторског наслова, сви објављени и вредновани радови су резултати самосталног научног рада кандидаткиње.

M10: Монографије, монографске студије, тематски зборници, лескикографске и картографске публикације међународног значаја

M13 Bogdanović, Ana. „On New Art and Its Manifestations: Rethinking Expressionism in Visual Arts in Belgrade”, *The Routledge Companion to Expressionism in a Transnational Context*, ed. I. Wünsche, Routledge, New York 2018, 426–441. (7 бодова)

<https://doi.org/10.4324/9781315200088>

ISBN 978-1-138-71255-3 [COBISS.SR-ID 946927]

Тематски зборник је објављен 22.08.2018. Информација доступна на:

<https://doi.org/10.4324/9781315200088>

Прикази публикације у научним часописима:

Nicola Shearman, „Migratory Modernisms”, *Art History*, Vol. 44, Issue 2, April 2021, 416–423.

<https://doi.org/10.1111/1467-8365.12565>

Ivan Popov, „Експресионизмът в транснационален контекст / Expressionism in a transnational context”, *Проблеми на изкуството*, Issue 4, 2019, 59–60.

M14 Bogdanović, Ana. „International Representation of Yugoslav Art: The Kingdom of Yugoslavia and the Venice Biennale / Predstavljanje jugoslovanske umetnosti v tujini: Kraljevina Jugoslavija in Beneški bienale”, *On the Brink. The Visual Arts in The Kingdom of Yugoslavia (1929–1941)*, ed. M. Jenko, Moderna galerija, Ljubljana 2019, 71–91. (5 бодова)

ISBN 978-961-206-139-5 [COBISS.SR-ID 299324928]

Поглавље у двојезичној монографији међународног значаја која је награђена Признањем Исидор Цанкар Словеначког друштва историчара уметности из Љубљане.

<http://www.suzd.si/nagrade?showall=&start=12>

M14 Ереш, Ана. „Сава Шумановић и нови конструктивни метод у сликарству почетком 1920-их година / Sava Šumanović and the New Constructive Method in the Painting of the early 1920s / Sava Šumanović et la nouvelle méthode constructive dans la peinture au début des années 1920”, *Сава Шумановић и европски реализми између два светска рата / Sava Šumanović and realisms in Europe between the two world wars / Sava Šumanović et les*

¹ Одлука Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду о предлогу за стицање звања научни сарадник за кандидаткињу донета је 29.03.2018. године (број 517/1-IX/1).

réalismes européens entre deux guerres, ур. М. Квас, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад 2022, 91–100. (5 бодова)

ИСБН 978-86-81794-04-3 [COBISS.SR-ID 73821705]

Поглавље у тројезичном тематском зборнику међународног значаја.

M20: Радови објављени у научним часописима међународног значаја; научна критика; уређивање часописа

M24 Banković, Angelina; Ereš, Ana. „Jeremija Stanojević: istoričar i kolekcionar fotografija (starog) Beograda“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br. 18, 2022, 167–183. (4 бода)

ISSN 2217-3951 [COBISS.SR-ID - 54470665]

M24 Ereš, Ana. „The Venice Biennale and Art in Belgrade in the 1950s – A Contribution to the Study of the Artistic Dialogue between Italy and Serbia“, *Balkanica: annuaire de l'Institut des études balkaniques / Балканика: годишњак института за балканологију*, год. 53, 2022, 227–242. (4 бода)

<https://doi.org/10.2298/BALC2253227E>

ISSN 0350-7653 [COBISS.SR-ID - 85323017]

M29 x 2 Извршна уредница часописа Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду за 2022 и 2023. годину (категорија часописа M24) <https://www.zsmu.org> (1 бод x 2)

M30: Зборници међународних научних скупова

M34 Ereš, Ana; Suzana Vuksanović. „What has Digital Art History taught us about the (Im)possible Chronologies of Art: the Chronology of Exhibiting Sculpture in Serbia 1945–2000 as a Case Study“, *International Conference Digital art history methods, practices, epistemologies IV. Book of abstracts*, ed. S. Sekelj, Institute of Art History, Zagreb 2022, 102–104. (0,5 бодова)

ISBN: 978-953-373-009-7

M34 Ereš, Ana. „The Problem of Official Representation of Art: Radoslav Putar and Yugoslav Exhibitions at the Venice Biennale“, *International Conference Art and the State in modern Central Europe (18th – 21st Century). Programme and book of abstracts*, ed. J. Alviž et al., Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, Zagreb 2021, 101. (0,5 бодова)

ISBN: 978-953-175-914-4

M34 Ereš, Ana. „Exhibiting New Artistic Practices Abroad. The Case of 1976 Yugoslav Exhibition at the Venice Biennale“, *Exhibiting in Slovenia: book of abstracts / A symposium upon the 110th Anniversary of the Jakopič Pavilion, 5 and 6 december 2019*, ed. U. Jurman et al., Ljubljana University Press, Faculty of Arts, Ljubljana 2019. (0,5 бодова)

ISBN: 978-961-06-0279-8

M40: Монографије националног значаја

M41 Ереш, Ана. *Југославија на Венецијанском бијеналу (1938-1990): културне политике и политике изложбе*, Галерија Матице српске, Нови Сад 2020. (9 бодова)

ISBN 978-86-80706-45-0 [COBISS.SR-ID 333172743]

Монографији је додељена Награда Павле Васић.

Приказ монографије: Dragan Ćihorić, „Ana Ereš, Jugoslavija na Venecijanskom bijenalu (1938 – 1990). Kulturne politike i politike izložbe“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br.18, 2022, 219–225.

M44 Ереш, Ана. „Олга Јеврић у интернационалном свету уметности током 1950-их година“, *Олга Јеврић: композиција и структура. Поводом стогодишњице рођења*, ур. Д. Оташевић, САНУ, Београд 2022, 29-42. (3 бода)
ISBN 978-86-7025-953-9 [COBISS.SR-ID – 121667593]

M44 Ереш, Ана. „Изложба ратних сликара (1919) и репрезентација искуства Првог светског рата у модерној уметности у Србији“, *Креативност у временима криза: уметност средњег века и модерног доба на централном Балкану*. *Зборник радова*, ур. М. Марковић, Филозофски факултет, Београд 2021, 269-284. (3 бода)
ISBN 978-86-6427-183-7 [COBISS.SR-ID – 61885193]

M44 Богдановић, Ана. „О питању реализма у сликарству Марка Челебоновића“, *Марко Челебоновић*, ур. Д. Оташевић, Српска академија наука и уметности, Београд 2018, 41-75.
ISBN 978-86-7025-794-8 [COBISS.SR-ID 269456908] (3 бода)
Тематски зборник објављен је поводом ретроспективне изложбе Марка Челебоновића у Галерији САНУ 9.11.2018. године. <https://www.sanu.ac.rs/marko-celebonovic-1902-1986/>

M45 Ереш, Ана. „Фотографије Јеремије Станојевића: још једна недовршена историја Београда“, *Јеремија Станојевић: фотографије*, ур. А. Банковић, Музеј града Београда, Београд 2022, 41–49. (1,5 бод)
ISBN 978-86-6433-050-3 [COBISS.SR-ID – 81304073]

M45 Ereš, Ana. „Izlaganje skulpture kao društvena praksa: park skulptura Simpozijuma Beli Venčac u Arandjelovcu“, *Skulptura: medij, metoda, društvena praksa 2*, ур. А. Ereš, S. Vuksanović, Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад 2021, 45-62. (1,5 бод)
ISBN 978-86-6333-071-9 [COBISS.SR-ID - 53970697]

M49 Ereš, Ana, Suzana Vuksanović (ur.). *Skulptura: medij, metoda, društvena praksa 2*, Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад 2021, 223 стране. (1 бод)
ISBN 978-86-6333-071-9 [COBISS.SR-ID - 53970697]
Тематски зборник националног значаја са две рецензије

M50: Радови у часописима националног значаја

M51 Bogdanović, Ana. „Sergije Glumac: grafika, grafički dizajn, scenografija“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, 16–2020, 161–164. (3 бода) ISSN 2217-3951 [COBISS.SR-ID 281276428]

M55 x 2 Извршна уредница часописа Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду за 2020 и 2021. годину (категорија часописа M51) <https://www.zsmu.org> (1 бод x 2)

M56 Bogdanović, Ana. „O tišini i suptilnoj ekscentičnosti slikarske naravi Bojana Bema“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, 14–2018, 209–211. (0,5 бодова)
ISSN 2217-3951 [COBISS.SR-ID 253103116]

M60 Зборници научних скупова

M63 Ереш, Ана. „Сава Шумановић на Петој југословенској изложби (1922)“, *Зборник радова – Научна конференција Сава Шумановић и европски реализми између два светска рата, [одржане 25. новембра 2022. у Спомен-збирци Павла Бељанског у Новом Саду и 26. новембра 2022. у Галерији слика „Сава Шумановић“ у Шиду]*, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад; Институт за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду, Београд; Галерија слика „Сава Шумановић“, Шид, 2023, 43–50. (1 бод)
ISBN 978-86-81132-16-6 [COBISS.SR-ID – 116743177]

M63 Богдановић, Ана. „Иван Табаковић и Удружење уметника ‘Земља’ – прилог разумевању једног сложеног односа“, *Иван и Ђорђе Табаковић. Градитељи српске култура XX века. Зборник радова са научног скупа одржаног 7. новембра 2017. године у Матици српској*, ур. Лидија Мереник, Александар Кадијевић, Матица српска, Нови Сад 2018, 139-150. (1 бод)
ISBN 978-86-7946-243-5 [COBISS.SR-ID 530311319]

M64 Ereš, Ana. „Tomislav Krizman i *Exposition des artistes yougoslaves* u Parizu 1919.“, *Tomislav Krizman i njegov doprinos hrvatskoj kulturi i umjetnosti znanstveno-stručni skup povodom 140. godišnjice rođenja Tomislava Krizmana (1882.–1955.). Knjiga sažetaka*, ur. L. Magaš Bilandžić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 2022, 16. (0,5 бодова) ISBN: 978-953-379-037-4

M64 Ереш, Ана. „Сава Шумановић на Петој југословенској изложби (1922)“, *Програм и књига апстракта. Научна конференција „Сава Шумановић и европски реализми између два светска рата“*, ур. Л. Мереник, М. Квас, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад, Институт за историју уметности Филозофског факултета, Београд 2022, 16. (0,5 бодова)
ISBN: 978-86-81132-16-6 [COBISS.SR-ID 111882505]

III АНАЛИЗА РАДОВА

Разматрани резултати научног рада др Ане Ереш темеље се на прецизном и систематичном самосталном истраживачком раду који обухвата откривање и тумачење примарних историјских извора, као и компетентну примену савремених методолошких приступа и знања нове историје уметности у анализи и контекстуализацији тема истраживања. Научни допринос кандидаткиње у области историје уметности садржан је пре свега у примени релевантне и иновативне методологије и избору тема истраживања, а значај њеног научног рада потврђује публикација резултата у издањима реномираних међународних и домаћих издавача и научних институција, као и приказана цитираност у научној литератури.

Избор пет најзначајнијих научних остварења кандидаткиње остварених у периоду од последњег избора у научно звање налазе се у приказу који следи под бројевима 1–5.

ПРИКАЗ ИЗАБРАНИХ РАДОВА КАНДИДАТА

1. Ана Ереш, *Југославија на Венецијанском бијеналу (1938-1990): културне политике и политике изложбе*, Галерија Матице српске, Нови Сад 2020. (M41)

Ова монографија представља прву научну студију о историји југословенских наступа на значајној међународној изложбеној манифестацији Венецијанско бијенале у којој се открива и систематизују комплексни механизми односа између званичних политика Краљевине Југославије и Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и уметничких изложби, који се налази у основи званичних образаца културне репрезентације југословенске државе у иностранству. Ауторка је темељно и студиозно обрадила до сада неистражену архивску грађу и дала јасан, прецизан и научно егзактан увид о овој релевантној теми. Хронологија југословенских изложбених политика на Венецијанском бијеналу, која обухвата више од пола века, структурирана је кроз четири доминантна репрезентацијска модела која су се хронолошки смењивали током дуге историје југословенског учешћа на овој манифестацији, при чему су за овако конципирану периодизацију у обзир узете како стратегије културно-политичких позиционирања југословенске државе у иностранству, тако и трансформације динамика уметничког живота у земљи, пре свега онај сегмент уметничког живота који се односи на институције уметности које су спроводиле дате културне политике, али и на појединце који су имали одлучујуће улоге у процесима државне репрезентације кроз уметничке изложбе. Монографија представља значајан допринос не само домаћој историји уметности 20. века, већ и науци у региону, будући да историју модернизма на некадашњим југословенским просторима приказује из другачијег и до сада у науци необрађеног угла. Њен значај у научној јавности потврђују и Награда Павле Васић, која је додељена ауторки за ову монографију 2020. године као и то да је уврштена у списак литературе на предмету *Изложбе у фокусу – истраживање повијести изложби и (ре)дефинирање наратива повијести умјетности* у програму Докторских студија историје уметности, културне баштине и визуелне културе на Филозофском факултету Свеучилишта у Загребу.

2. Ana Bogdanović, „On New Art and Its Manifestations: Rethinking Expressionism in Visual Arts in Belgrade”, *The Routledge Companion to Expressionism in a Transnational Context*, ed. I. Wünsche, Routledge, New York 2018, 426–441. (M13)

Експресионизам је у досадашњим истраживањима српске уметности био фрагментарно обрађен из разлога што се у историји наше уметности није јавио као самостална и конзистентна појава. Полазећи од постојећих истраживања, ауторка у у овом раду дату проблематику користи као полазну тачку за интерпретацију феномена експресионизма у српској уметности изван формално-стилских категорија, третирајући га као идејни оквир за деловање једне генерације уметника која експресионистичке подстицаје ставља у функцију спровођења процеса модернизације ликовног језика и уметничке сцене у периоду након 1918. године у београдској средини. Феномен експресионизма у српској уметности разматра се из транснационалне перспективе, кроз реконструкцију и испитивање уметничких веза које су остварене између београдских уметника и уметника из других европских средина, чиме се разумевање ове уметничке појава изводи из локалних и ставља у динамични међународни контекст европске уметности након Првог светског рата.

3) Bogdanović, Ana. „International Representation of Yugoslav Art: The Kingdom of Yugoslavia and the Venice Biennale / Predstavljanje jugoslovanske umetnosti v tujini: Kraljevina Jugoslavija in Beneški bienale”, *On the Brink. The Visual Arts in The Kingdom of Yugoslavia (1929–1941)*, ed. M. Jenko, Moderna galerija, Ljubljana 2019, 71–91. (M14)

Настао у склопу ширег ауторкиног истраживања југословенских уметничких изложби у иностранству, у раду се на основу детаљне анализе архивских извора реконструишу уметничке

и политичке околности у којима је Краљевина Југославија први пут наступила на Венецијанском бијеналу 1938. године и износе значајни, претходно у науци непознати подаци о механизмима који су установљени у вези са физиономијом репрезентативних изложби за иностранство, а тичу се реципроцитета представника (уметника) из различитих делова југословенске државе на овим манифестацијама. Посебна пажња је у раду посвећена улози Милана Кашанина, директора Музеја кнеза Павла који је био делегиран да реализује југословенске наступе на Венецијанском бијеналу, и начину на који је конципирао модернистички модел репрезентације југословенске уметности за инострану јавност, чиме је расветљен један значајан и до сада непознат сегмент деловања овог истакнутог историчара уметности.

Публикација у којој је овај рад објављен награђена је Признањем Исидор Цанкар које додељује Словеначко друштво историчара уметности (Љубљана, Словенија) које је додељено ауторима свих текстова у монографији.

4) Ана Ереш, „Сава Шумановић и нови конструктивни метод у сликарству почетком 1920-их година / Sava Šumanović and the New Constructive Method in the Painting of the early 1920s / Sava Šumanović et la nouvelle méthode constructive dans la peinture au début des années 1920”, Сава Шумановић и европски реализми између два светска рата / Sava Šumanović and realisms in Europe between the two world wars / Sava Šumanović et les réalismes européens entre deux guerres, ур. М. Квас, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад 2022, 91–100. (M14)

Рад се темељи на анализи теоријски текстови насталих у вези са сликарством Саве Шумановића које је настало у Паризу почетком 1920-их година, како они које је написао уметник, тако и текстови његових савременика, пре свега Растка Петровића, који је утемељио појам тзв. конструктивног сликарства у српској уметности истичући као најважнији пример овог типа сликарства Шумановићев опус из датог периода. Досадашње историјско-уметничке интерпретације Шумановићевог конструктивног сликарства ауторка у тексту ревидира разматрајући овај термин у односу према француској уметничкој теорији и критици, одакле је појам захваљујући Р. Петровићу уведен у терминологију српске историје уметности. Егзактно реконструишући појаву и значење овог појма, који је био веома присутан у француској уметности након 1918. године, и његову рецепцију у српској теорији уметности раних 1920-их година, ауторка пружа ново и научно прецизно разумевање Шумановићеве ”конструктивне” сликарске методологије, али и значајан увид у комплексне односе између француске и српске модерне уметности у периоду 1920-их година.

5) Ереш, Ана. „Олга Јеврић у интернационалном свету уметности током 1950-их година“, *Олга Јеврић: композиција и структура. Поводом стогодишњице рођења*, ур. Д. Оташевић, САНУ, Београд 2022, 29–42. (M44)

Настављајући истраживања о делатности уметника из Србије на међународној уметничкој сцени, ауторка у овом раду на основу архивских докумената пружа увид о недовољно познатом сегменту из стваралаштва еминентне скулпторке Олге Јеврић који се односи на њен студијски боравак у Паризу 1955. године и учешће на међународним изложбама у Паризу, Венецији и Торину, чиме се експлицитно истиче њена улога у токовима европске скулптуре након Другог светског рата. Поред тога, ауторка у тексту аргументовано реконструише на који начин су ова међународна искуства за уметницу била од виталног значаја за формирање њеног специфичног скулпторског израза. Анализирајући веома позитивну рецепцију опуса Олге Јеврић у међународној стручној јавности, ауторка изводи полемички отклон од смештања њеног скулпторског рада у оквире енформела којим је означено њено место у домаћој историји

уметности, што представља важан допринос научној ревалоризацији њене позиције у историји уметности.

Рад је објављен и на енглеском језику у оквиру издања ове публикације на енглеском језику: Ana Ereš, „Olga Jevrić in the International Art World in the 1950’s“, *Olga Jevrić: Composition and Structure. On the occasion of the centenary of her birth*, 2022, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade, 29–42. ISBN: 978-86-7025-964-5

6) Angelina Banković, Ana Ereš, „Jeremija Stanojević: istoričar i kolekcionar fotografija (starog) Beograda“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br. 18, 2022, 167–183. (M24)

Фотографски опус пуковника Јеремије Станојевића, који је систематично документовао топографију Београда током 1930-их година и оставио драгоцен фотографски материјал о изгледу готово свих улица централног градског језгра из овог времена, до сада није био предмет изучавања историје уметности. Анализирајући фонд Ј. Станојевића који се чува у Музеју града Београда, ауторке текста дају примарне увиде у Станојевићев специфичан приступ фотографији износећи оригиналну тезу да је он утемељен у његовом интересовању за изучавање историје и сакупљање историјских артефаката, које је посвећено неговао током свог живота, а које ауторке у тексту детаљно и систематично представљају. Овај рад остварује веома значајан допринос разумевању историје фотографије у Србији у међуратном периоду, као и разумевању динамике урбане визуелне културе Београда који у наведеном периоду карактеришу слојевите трансформације инициране модернизацијским процесима.

7) Ereš, Ana. „The Venice Biennale and Art in Belgrade in the 1950s – A Contribution to the Study of the Artistic Dialogue between Italy and Serbia“, *Balkanica: annuaire de l’Institut des études balkaniques / Балканика: годишњак института за балканологију*, год. 53, 2022, 227–242. (M24)

Настао у склопу ширег ауторкиног истраживања југословенских уметничких изложби у иностранству, у раду се анализира динамика уметничких односа између Италије и Југославије током 1950-их година која је остварена кроз изложбену делатност. Полазећи од спољно-политичких односа између две земље, које су током овог периода прошле кроз компликован процес помирења и политичког зближавања, ауторка анализира односе између две земље остварене у пољу уметности стављајући их у шири контекст политичких кретања, са којима су биле у директној вези. Резултат овог рада представља значајан допринос разумевању динамика културних односа између Италије и Југославије. Будући да је посебан фокус истраживања окренут анализи рецепције југословенске уметности у италијанској јавности током 1950-их година, у раду је остварен и допринос разумевању етаблирања уметника из Југославије на интернационалној уметничкој сцени.

8) Ереш, Ана. „Изложба ратних сликара (1919) и репрезентација искуства Првог светског рата у модерној уметности у Србији“, *Креативност у временима криза: уметност средњег века и модерног доба на централном Балкану. Зборник радова*, ур. М. Марковић, Филозофски факултет, Београд 2021, 269–284. (M44)

У раду се, на основу реконструкције и анализе структуре, функције и рецепције *Изложбе ратних сликара* – првог уметничког догађаја који је након завршетка Првог светског рата приређен у Београду 1919. године – разматра феномен ратног сликарства и непосредне репрезентације рата у српској модерној уметности са фокусом на анализу пејзажа као симболичке репрезентације ратног искуства. Ауторка у раду износи тезу да је *Изложба ратних сликара* представила репрезентативан пример уметничке продукције који сумира централне карактеристике ратног сликарства у Србији, а које, поред формално-стилске, жанровске, поетске и семантичке хетерогености, карактерише измењен однос тела према пределу, што је

резултовало новим начинима визуелизације рата кроз конституцију пејзажа као слике трансформације модерног искуства. Рад представља методолошки савремену анализу феномена ратног сликарства у српској уметности и значајан допринос разумевању ове појаве у науци историје уметности.

9) Богдановић, Ана. „О питању реализма у сликарству Марка Челебоновића“, *Марко Челебоновић*, ур. Д. Оташевић, Српска академија наука и уметности, Београд 2018, 41–75. (М44)

Ауторка у раду проблемски разматра сликарски опус Марка Челебоновића који је настао током 1930-их година унутар ширег контекста историјско-уметничког феномена тзв. *реализма* у модерној уметности, а као критички отклон од интерпретирања његовог сликарства у оквирима интимизма. Теоријски аргументовано и на основу релевантне историјско-уметничке литературе, у раду се Челебоновићев реализам интерпретира као сликарски метод транспонована односа према непосредно доживљеној и виђеној стварности у засебну реалност слике, чиме се истиче артифицијелна, конструисана и фрагментарно конституисана природа (модерне) слике која своју кохерентност темељи на специфичној атмосфери коју граде односи између делова овако схваћене реалности. Текст представља методолошки темељно спроведено и иновативно читање сликарства Марка Челебоновића које даје важан допринос разумевању његовог сликарства у оквирима уметности 1930-их година у Србији.

IV ИЗБОР ЦИТИРАНОСТИ ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА

На основу доступних података, научни рад кандидаткиње је у периоду 2018–2023. године цитиран у 32 публикације домаћих и иностраних аутора. Део овде наведених цитата видљив је на Google Scholar профилу кандидаткиње: https://scholar.google.com/citations?user=Sx0_6yIAAAAJ

Приказ цитираности организован према публикацијама кандидаткиње:

1) Ереш, Ана. *Југославија на Венецијанском бијеналу (1938-1990): културне политике и политике изложбе*, Галерија Матице српске, Нови Сад 2020.

Цитирано у:

- Ristivojević, Senka. „Izložba *Stvari vibrantne – stvari svečane*“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br 19, 2023, str. 185. https://doi.org/10.18485/f_zsmu.2023.19.13

- Vrečko, Asta. „The Independent Group of Slovenian Artists and the Art of the 1930s“, *Outside the Frame. Art of the 1930s*, ed. K. Hergouth, A. Vrečko, Cankarjev dom, Ljubljana 2022, str. 81.

- Čihorić, Dragan. „Sinonimi i homonimi: kritički pogled Jovana Kršića na Jesenju izložbu hrvatskih umjetnika 1937.“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br 18, 2022, str. 59; 62.

- Мереник, Софија. „Мотиви Венеције у сликама Петра Добровића“, *Зборник Народног музеја. Историја уметности*, Vol. 25, 2022, стр. 318, фн. 21.

- Magaš Bilandžić, Lovorka. „Izložba Sto listova jugoslovenske moderne grafike Komisije za kulturne veze sa inostranstvom i njezina uloga u razvijanju kulturnih veza Jugoslavije s inozemstvom u prvoj polovini 1950-ih“, *Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti*, Vol. 62, 2019, str. 144. <https://doi.org/10.17685/Peristil.62.9>

2) Bogdanović, Ana. „Predstavljanje jugoslovenske umetnosti v tujini: Kraljevina Jugoslavija in Beneški bienale / International Representation of Yugoslav Art: The Kingdom of Yugoslavia and

the Venice Biennale“, *Na robu. Vizualna umetnost v Kraljevini Jugoslaviji (1929-1941) / On the Brink. The Visual Arts in The Kingdom of Yugoslavia (1929-1941)*, ed. M. Jenko, Moderna galerija, Ljubljana 2019, 71–91.

Цитирано у:

- Žerovc, Beti. „The Development of Public Monuments and Monuments to the Fallen on the Territory of Yugoslavia from the Late 19th Century to 1941“, *Shaping Revolutionary Memory. The Production of Monuments in Socialist Yugoslavia*, ed. S. Horvatinčić, B. Žerovc, Igor Zabel Association for Culture and Theory, Archive Books, Ljubljana and Berlin 2023, str. 25.

- Žerovc, Beti. „Javni spomeniki in spomeniki, posvečeni prvi svetovni vojni, na območju Jugoslavije od poznega 19. stoletja do leta 1941“, *Ars & Humanitas*, 13(2), 2019, str. 207. <https://doi.org/10.4312/ars.13.2.203-230>

3) Bogdanović, Ana. “On New Art and its Manifestations: Rethinking Expressionism in the Visual Arts in Belgrade“, *The Routledge Companion to Expressionism in a Transnational Context*, ed. I. Wünsche, Routledge, New York i London 2018: 426–441.

Цитирано у:

- Prelog, Petar. „Zenit i hrvatska umjetnost dvadesetih godina: nekoliko aspekata ustrajnog antagonizma“, *Sto godina časopisa Zenit 1921–1926–2021. Zbornik radova* [A Hundred Years of the Zenit Magazine. Collection of Essays], ur. B. Jović, I. Subotić, Galerija Rima, Institut za književnost i umetnosti, Beograd 2021, str. 193.

4) Богдановић, Ана. „О питању реализма у сликарству Марка Челебоновића“, Марко Челебоновић, Српска академија наука и уметности, Београд 2018, 41–75.

Цитирано у:

- Миленковић, Софија. *Уметност Марка Челебоновића у четвртој деценији 20. века*, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад 2019, стр. 13.

5) Bogdanović, Ana. „Aleksa Čelebonović i jugoslavenski nastupi na Venecijanskom bijenalu“, *Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti*, Vol. 60, No. 1, 2017. <https://doi.org/10.17685/Peristil.60.9>

Цитирано у:

- Dražil, Gregor. „Zoran Kržišnik’s International Managerial Activities in the 1950s and early 1960s“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, бр. 18, 2022, str. 96.

- Galjer, Jasna. „Uloga Grge Gamulina u kulturnoj politici 1950-ih: prilog istraživanju“, *Radovi - Zavod za hrvatsku povijest*, Vol. 53, br. 2, Zagreb 2021, str. 241–242, DOI: 10.17234/RadoviZHP.53.23.

- Zgonik, Nadja. „Jugoslovenska socialistična umetnost na ameriškem trgu. Primer prodajne galerije Adria Art v New Yorku 1967-1968.“, *Journal for the Critique of Science, Imagination & New Anthropology*, Vol. 49, Issue 283, 2021, 30–43.

- Dražil, Gregor. „Menedžer da sem? Sem.“: *Zoran Kržišnik in začetki prodiranja slovenske moderne umetnosti na zahodno likovno prizorišče* / „Am I a manager? Yes, I am.“: *Zoran Kržišnik and how Slovene modern art first penetrated the western art world*, Mednarodni grafični likovni center, Ljubljana 2020, str. 9; 10; 15.

- Čihorić, Dragan. „Ljubo Babić u sarajevskom Izrazu. 1959.“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br. 16, 2020, str. 90.

6) Bogdanović, Ana. „Nekoliko razmišljanja o pogledu predmeta u slikarstvu Marka Čelebonovića“, *Marko Čelebonović*, Galerija Rima, Kragujevac 2017, 167–187.

Цитирано у:

▪ Merenik, Lidija. „Ideološki in estetski modeli realizmov: o srbski umetnosti tridesetih let“, *Na robu. Vizualna umetnost v Kraljevini Jugoslaviji (1929-1941)/ On the Brink. The Visual Arts in The Kingdom of Yugoslavia (1929–1941)*, ed. M. Jenko, Moderna galerija, Ljubljana 2019, str. 231.

▪ Milenković, Sofija. „Rani opus Marka Čelebonovića: 1922–1930“ [The early opus of Marko Čelebonović: 1922–1930], *Marko Čelebonović: rani opus 1922–1930*, Galerija Rima, Beograd 2018, str. 17.

▪ Миленковић, Софија. *Уметност Марка Челебоновића у четвртој деценији 20. века*, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад 2019, стр. 13; 50; 51.

7) Богдановић, Ана. „Изложбе у Југословенском павиљону на Бијеналу у Венецији (1938-1990)“, докторска дисертација, Филозофски факултет, Београд 2017.

Цитирано у:

▪ Vuković, Tijana. *Regaining the Past. Yugoslav Legacy in the Period of Transition. The Case of Formal and Alternative Institutions of Art and Culture in Serbia at the End of the 20th and the Beginning of the 21st Century*, Faculty of „Artes Liberales“, University of Warsaw Wydawnictwo DiG, Warsaw–Bellerive-sur-Allier 2022, str. 63–69; 72–73.

8) Bogdanović, Ana. „Representing Yugoslavia at the Venice Biennale in 1950 and 1952: a Case Study on the Relationship between the State and Exhibition Politics“, *Art and politics in Europe in the modern period: programme and book of abstracts*, ed. D. Damjanović, L. Magaš Bilandžić, Ž. Miklošević, Faculty of Humanities and Social Sciences, Zagreb 2016, 111–112.

Цитирано у:

▪ Djokic, Stefana. „Cultural Encounters and the Role of Art in Yugoslav-US Relations 1961–1966“, *Reinventing Eastern Europe: Imaginaries, Identities and Transformations*, ed. E. Doğan, Transnational Press London, London 2019, str. 46.

9) Богдановић, Ана. „О неколико проблема интерпретације експресионизма у визуелној уметности у Србији“. Зборник Народног музеја у Београду. Београд: Народни музеј, 2016: 303–320.

Цитирано у:

▪ Stanković, Marija. „Kandinski, Micić i Zenit – ambivalentan odnos prema tradiciji“, *Sto godina časopisa Zenit 1921–1926–2021. Zbornik radova* [A Hundred Years of the Zenit Magazine. Collection of Essays], ur. B. Jović, I. Subotić, Galerija Rima, Institut za književnost i umetnosti, Beograd 2021, str. 111.

▪ Мартиновић, Невена. „Јован Бијелић и слика *Борба дана и ноћи* у идејном кругу зенитизма“, *Sto godina časopisa Zenit 1921–1926–2021. Zbornik radova* [A Hundred Years of the Zenit Magazine. Collection of Essays], ur. B. Jović, I. Subotić, Galerija Rima, Institut za književnost i umetnosti, Beograd 2021, стр. 503.

10) Bogdanović, Ana, Maria Bremer. „Expanding the Field of Art History: Entanglements with Exhibition History“, in: *Matica Srpska Journal of Fine Arts*, 44, 2016, 249–259.

Цитирано у:

▪ Radosavljević Kuzmanović, Nataša. „Medialna istraživanja: proklamacija eksperimentalne i novomedijske drugosti (Vladan Radovanović i Leonid Šejka)“, *Zbornik*

Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, br. 19, 2023, str. 140. https://doi.org/10.18485/f_zsmu.2023.19.10

- Bremer, Maria. „Nichtlineare Kunsthistoriografie? Feministische Ausstellungen im römischen Kontext der 1970er Jahre“, *Textes et contextes* [En ligne], 17-1, 2022. URL: <http://preo.u-bourgogne.fr/textesetcontextes/index.php?id=3556>

11) Bogdanović, Ana M. „Umetničke veze između Beograda i Zagreba na primeru saradnje između Grupe umetnika i Proljetnog salona (1919–1921)“, *Zbornik Narodnog muzeja*, XXI/2, 2014, 281–295.

Цитирано у:

- Čubrilo, Jasmina. „Yugoslav: Toponym or Ideology in Miodrag B. Protić’s Art-Historical Systematization of 20th-Century Art / Jugoslovansko: toponim ali ideologija v umetnostnozgodovinski sistemizaciji umetnosti 20. stoletja v besedilih Miodraga B. Protića“, *Acta Historiae Artis Slovenica*, 23(1), 2018, str. 209. <https://doi.org/10.3986/ahas.v23i1.7323>
- Čubrilo, Jasmina. „1968. U Muzeju savremene umetnosti u Beogradu“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, br. 14, 2018, str. 59.

12) Bogdanović, Ana „Kraljevina Jugoslavija na Bijenalu umetnosti u Veneciji“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti*, br. 11, 2015, 23–33.

Цитирано у:

- Стаменковић, Александра. „Архитектура националних павиљона Србије и Југославије на међународним изложбама 1900–1941. године“, докторска дисертација, Филозофски факултет, Београд 2017, стр. 25; 301; 309.

13) Bogdanović, Ana. *Mrdjan Bajić – Skulptorektura*, Fondacija Vujičić kolekcija, Beograd 2013.

Цитирано у:

- Merenik, Lidija. „Sekvence sećanja. Fragmenti o delu Mrđana Bajića“ [Memory Sequences. Fragments on the work of Mrđan Bajić], *Mrdjan Bajić: nepouzđani pripovedač* [Mrđjan Bajić Unreliable narrator], ur. M. Karić, Ž. Ratković, A. Mirčić, Muzej savremene umetnosti, Beograd 2022, str. 33; 60.

- Ratković, Žaklina. „Učesnik u prizoru: Crteži Mrđana Bajića“ [Participant in the Scene: The Drawings of Mrđjan Bajić], *Mrdjan Bajić: nepouzđani pripovedač* [Mrđjan Bajić Unreliable narrator], ur. M. Karić, Ž. Ratković, A. Mirčić, Muzej savremene umetnosti, Beograd 2022, str. 92.

- Karić, Miroslav. „Mrđan Bajić: Nepouzđrani pripovedač“ [Mrđan Bajić: Unreliable narrator], *Mrdjan Bajić: nepouzđani pripovedač* [Mrđjan Bajić: Unreliable narrator], ur. M. Karić, Ž. Ratković, A. Mirčić, Muzej savremene umetnosti, Beograd 2022, str. 113; 117.

- Vuković, Tijana. *Regaining the Past. Yugoslav Legacy in the Period of Transition. The Case of Formal and Alternative Institutions of Art and Culture in Serbia at the End of the 20th and the Beginning of the 21st Century*, Faculty of „Artes Liberales“, University of Warsaw Wydawnictwo DiG, Warsaw–Bellerive-sur-Allier 2022, str. 86; 98; 117.

- Јокановић, Милена. *Кабинети чудеса у свету уметности*, Филозофски факултет, Београд 2021, стр. 201.

MSU katalog

- Kovač, Leonida. *Mrdjan Bajić. Rasprizorujuće transverzale / Disenacting Transversals*, Supervizuelna, Beograd 2018, str. 172, fn. 6.

V ОЦЕНА САМОСТАЛНОСТИ У РАДУ КАНДИДАТА

Др Ана Ереш је у периоду од претходног избора у звање објавила 15 научних радова у референтним категоријама: једну научну монографију водећег националног значаја, један рад у тематском зборнику водећег међународног значаја, два рада у тематским зборницима међународног значаја, два рада у националном часопису међународног значаја, три рада у тематском зборнику водећег националног значаја, два рада у тематском зборнику националног значаја, два рада у водећим часописима националног значаја и два саопштења са скупа националног значаја штампана у целини. Изузев једног коауторског наслова, сви објављени и вредновани радови су резултати самосталног научног рада кандидаткиње.

У досадашњем научном раду кандидаткиња је са успехом исказала завидан ниво самосталности, како у спровођењу истраживачког рада који карактерише прецизност, систематичност и посвећеност откривању и тумачењу примарних историјских извора, тако и на основу компетентности у примени савремених методолошких приступа и знања нове историје уметности у анализи и контекстуализацији тема својих истраживања. Самосталност у научном раду кандидаткиње огледа се пре свега у примени релевантне и иновативне методологије са циљем ревидирања постојећих становишта историје уметности и увођењем нових, претходно неистражених, а релевантних тема истраживања. Поред наведеног, кандидаткиња је показала самосталност у научноистраживачком раду и кроз руковођење пројектним задацима, као и кроз ангажовање на позицији извршног уредника научног часописа *Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду*.

VI КВАЛИТАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ НАУЧНОГ РАДА

Као што је прецизирано у актуелном Правилнику о стицању истраживачких и научних звања, при писању извештаја за избор у звање виши научни сарадник, квалитативни подаци научног доприноса кандидата приказују се од почетка професионалног ангажовања кандидата у науци. У складу са овим, приказани су квалитативни показатељи научног доприноса др Ане Ереш од 2014. године до писања овог извештаја. Увидом у квалитативне показатеље научног рада кандидаткиње истичемо да је њено ангажовање присутно у различитим пољима која потврђују да је квалитативни допринос у науци континуирано присутан.

Ангажовање у руковођењу научним радом

Др Ана Ереш је у периоду 2021–2022. године била ангажована на пројекту *Човек и друштво у време кризе* који је финансирао Филозофски факултет Универзитета у Београду као руководилац два пројектна задатака:

- 1) *Изложба ратних сликара (1919) и репрезентација искуства Првог светског рата у модерној уметности у Србији* (2021. године);
- 2) *Фотографије Јеремије Станојевића* (2022. године).

Резултати ових пројектних задатака представљени су научној јавности кроз публикацију у референтној научној периодици, односно зборнику радова.

Од 2019. до 2023. године кандидаткиња је ангажована на пројекту *Уметност у Србији тридесетих година 20. века* Матице српске као руководилац пројектног задатка *Изложбена делатност 1930-их година у Србији*, чији су резултати представљени на научним скуповима: Међународна научна радионица (*Un*)*Mapping Infrastructures: Transnational Perspectives on Modern Art, 1900-1970* (Универзитет Јустус Либиг, Гисен, Универзитет у Амстердаму и Академија ликовних умјетности у Загребу), Национална научна конференција са међународним учешћем *Сава Шумановић и европски реализми између два светска рата* (Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад) и Међународна научна конференција *Likovna*

umetnost v Kraljevini Jugoslaviji med obema vojnata (Цанкарјев дом и Словеначко друштво историчара уметности, Љубљана).

Од 2020. године др Ана Ереш руководи истраживачким пројектом из области дигиталне историје уметности *Хронологија излагања скулптуре у Србији 1945–2000* који финансира Музеј савремене уметности Војводине (Нови Сад) и који је доступан на адреси: <https://skulptura-hronologijaizlaganja.rs>

Резултати истраживања представљени су на Међународној научној конференцији *Digital Art History IV – Methods, Practices, Epistemologies* (Институт за повијест умјетности, Загреб), и у тематском зборнику *Скуптура. Скулптура: медиј, метод, друштвена пракса 2*, ур. А. Ереш и С. Вуксановић (Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад 2021).

Награде за научни рад

Научни рад др Ана Ереш награђен је следећим значајним признањима:

- 2021. године **Признањем Исидор Цанкар** које додељује Словеначко друштво историчара уметности (Љубљана, Словенија) за уреднике и ауторе монографије *On the Brink: the Visual Arts in the Kingdom of Yugoslavia (1929–1941)* <http://www.suzd.si/nagrada?showall=&start=12>
- 2020. године **Наградом Павле Васић** за монографију *Југославија на Венецијанском бијеналу: културне политике и политике изложбе 1938–1990* коју додељује Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије http://www.ulupuds.org.rs/NagradeIPriznanja_Pavle_Vasic.htm
- 2017. године **Наградом Лазар Трифуновић** за текст *Неколико размишљања о погледу предмета у сликарству Марка Челебоновића* у монографији о Марку Челебоновићу <https://www.kcb.org.rs/2018/01/dobitnici-strucnih-nagrada-lazar-trifunovic-i-priznanja-dius-za-2017-godinu/?script=cir>

Предавања по позиву

Кандидаткиња је одржала следећа предавања по позиву:

- *Сава Шумановић – сликар конструктивног приступа* у Галерији Матице српске, Нови Сад 13. 11. 2022. године <https://www.galerijamaticesrpske.rs/events/sava-sumanovic-slikar-konstruktivnog-pristupa/>
 - *Exhibiting Yugoslav Art at the Venice Biennale (1948–1990): A History of Shifting Representations* на Одељењу за историју уметности на Филозофском факултету Универзитета у Љубљани. Предавање доступно на <https://youtu.be/oie583Dgn4U?si=XIyk-XIUn9pEunFW>
- Предавање је одржано у оквиру семинара *Art Exhibiting in Slovenia, from the Early 19th Century to Today* који води проф. др Бети Жеровц

Чланства у уређивачким одборима научних часописа и зборника

Др Ана Ереш је од 2020. године члан Уредништва научног часописа *Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду* на позицији извршни уредник. Часопис је 2020. и 2021. био категоризован као водећи часопис националног значаја М51, а до 2022. добија категорију националног часописа међународног значаја М24. Часопис је доступан и у електронском формату на: <https://www.zsmu.org>

Од 2023. кандидаткиња је члан редакције *Речника појмова ликовних уметности и архитектуре* (издавач Српска академија наука и уметности) за област модерна и савремена уметност. Поред наведеног, др Ана Ереш је једна од уредница два тематска зборника националног значаја: А. Ереш, С. Вуксановић (ур.), *Скулптура: медиј, метод, друштвена пракса 2*, Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад 2021; и А. Богдановић, С. Вуксановић, *Скулптура: медиј, метод, друштвена пракса*, Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад 2016.

Чланства у научним одборима конференција

Др Ана Ереш је узела ушешћа у:

- научном одбору Међународне конференције *Art and the State in Modern Central Europe (18th–21st Century)* у организацији Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу 2021. године;
- научном одбору Националне научне конференција са међународним учешћем *Сава Шумановић и европски реализми између два светска рата*, Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад 2022. године.

Рецензије научних радова

Научни допринос др Ане Ереш огледа се и у рецензирању научних монографија, чланака у научним часописима и тематских зборника.

Рецензирала је две научне монографије националног значаја:

- Л. Мереник, Ј. Денегри, М. Ђорђевић, *Милорад Бата Михаиловић*, Галерија Рима, Крагујевац 2023.
- Ј. Чубрило, *Јован Кратохвил: студија о једном моделу југословенског модернизма*, Фондација Вујичић колекције, Београд 2021.

Рецензирала је тематски зборник националног значаја: Л. Мереник, И. Борозан (ур.), *Еманципација vs традиционализам: Бета Вукановић и пут ка модерној слици*, Музеј града Београда, Београд 2022.

Кандидаткиња је и једна од рецензираних зборника радова са међународне конференције М. Просен, Д. Димковић (ур.), *Уметност и наука у примени: искуство и визија. Зборник радова са Друге међународне конференције Факултета примењених уметности у Београду SmartArt 2021*, Универзитета уметности, Београд 2022.

Рецензирала је научне текстове у следећим часописима:

- *Зборник Матице српске за ликовне уметности* (М23)
- *Život umjetnosti* (SCI lista)
- *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини* (М23)
- *Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti* (М23)
- *Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду* (М24)
- *Зборник Народног музеја* (М51)
- *Зборник Музеја примењене уметности* (М51).

Поред наведеног, кандидаткиња је била рецензент каталога изложби: Е. Блануша, *Надежда без боје. Цртежи из колекције Народног музеја Србије*, Народни музеј Србије, Београд 2023; П. Ђидић, *Уметничка дела Здравка Вајагића и Хелене Шупек Из Колекције Музеја Града Београда*, Музеј града Београда, Београд 2021; И. Савић, П. Ђидић, *Избор слика из уметничке колекције Музеја града Београда*, Музеј града Београда, Београд 2021; Јелена Огњановић, *Перцепције: жена по мери друштва?*, Галерија Матице српске, Нови Сад 2018.

Чланство у научно-стручним друштвима и у стручним комисијама

Др Ана Ереш је од 2020. године је активни члан Међународног савета музеја ICOM (огранак у Србији), а од 2012. године је члан Међународног удружења ликовних критичара АИСА, секција Србија.

У периоду 2021–2022. године била је члан Стручног савета за наступ Републике Србије на 59. Бијеналу уметности у Венецији 2022. године који именује Министарство културе, а 2018. године члан Комисије Министарства културе и информисања РС за предлагање програма за Културно-информативни центар Србије у Паризу. Од 2021. до 2023. године врши функцију члана Савета Салона савремене примењене уметности Музеја примењене уметности у

Београду. Као представник Одељења за историју уметности Филозофског факултета у Београду била је члан Управног одбора Спомен-збирке Павла Бељанског у Новом Саду од 2019. до 2021. године. Члан је жирија за Награду Лазар Трифуновић за период 2021–2023. године, као и жирија Награде за младе уметнике *Димитрије Башићевић Мангелос* (2015–2017). Била је члан Савета Галерије Коларчеве задужбине у Београду (2018–2021) и члан Савета Галерије Дома омладине у Београду (2013–2018). Поред наведеног, кандидаткиња је била члан тима који је припремао материјале за акредитацију Филозофског факултета НИО за период 2024–2028. године.

Допринос развоју науке у земљи

Од почетка рада на Филозофском факултету у Београду др Ана Ереш је укључена у рад на пројектима чију реализацију је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије: *Српска уметност у 20. веку: национално и Европа* (број 177013) од 2014. до 2020. године, а од 2020. године на пројекту број 451-03-47/2023-01/200163 чији је носилац Филозофски факултет Универзитета у Београду. Како је и раније наведено, у периоду 2019–2023. године је ангажована на пројекту *Уметност у Србији тридесетих година 20. века* Матице српске као руководиоца пројектног задатка *Изложбена делатност 1930-их година у Србији*. У периоду 2021–2022. године била је ангажована као истраживач на пројекту *Човек и друштво у време кризе* који је финансирао Филозофски факултет Универзитета у Београду као руководиоца два пројектна задатка. Од 2020. године руководи истраживачким пројектом из области дигиталне историје уметности *Хронологија излагања скулптуре у Србији 1945–2000* који финансира Музеј савремене уметности Војводине (Нови Сад).

Резултати научноистраживачког рада проистекли из наведених пројеката представљају значајан и репрезентативан научни допринос у области историје уметности 20. века и у највећој мери се односе на неистражене или недовољно истражене феномене у домаћој историографији, као што је историја изложбених пракси на некадашњем југословенском простору, сликарство међуратног периода у Србији и историја модерне скулптуре у српској уметности.

Кандидаткиња је ангажована у промоцији научноистраживачког рада у земљи кроз учешће на научним скуповима и публикавање научних радова, као и кроз учешће на представљањима научних резултата кроз организоване промоције намењене широј јавности и кроз континуирану сарадњу са медијима. Кроз ангажовање у приређивању изложби уметности такође активно делује у домену промоције резултата научноистраживачког рада. Ауторка је изложби: *Апстрактни пејзаж 2.0* (Галерија Културног центра Београда 2022), ко-ауторка изложбе *Марко Челебоновић: ретроспектива*, Галерија Српске академије наука и уметности, Београд (2018–2019), а била је и асистент комесара и кустоса изложбе у Павиљону Републике Србије на Бијеналу у Венецији (2014–2015).

Др Ана Ереш ангажована је у домену интер-секторског повезивања науке историје уметности и музејских институција. Од 2016. године у сарадњи са Музејом савремене уметности Војводине из Новог Сада уређује платформу за истраживање модерне скулптуре *Скулптура: медиј, метод, друштвена пракса* која је до сада организовала једну конференцију и публиковала два зборника радова (2016. и 2021) у којима су учествовали истраживачи и стручњаци из Србије и региона. Поред овога, од 2019. године у сарадњи са истим музејом као руководиоца реализује истраживачки пројекат дигиталне историје уметности *Хронологија излагања скулптуре у Србији 1945–2000*. Поред наведеног, кандидаткиња сарађује са другим институцијама културе у земљи, попут Галерије Матице српске у Новом Саду, Галерије Српске академије наука и уметности у Београду, Спомен-збирке Павла Бељанског у Новом Саду као

ауторка монографских публикација и научних текстова у тематским зборницима које издају ове институције.

Међународна сарадња

Др Ана Ереш је као спољни сарадник била ангажована на међународним научним пројектима: *Peripheral Expressionisms. Artistic Networks and Cultural Exchange between Germany and its Eastern Neighbours in the Context of the European Avant-garde*, Jacobs University, Бремен, Немачка, руководилац: проф. др. Изабел Винше (Isabel Wünsche) 2017–18. године; *Art in the Periphery of the Centre*, KIM Innovation Incubator, Leuphana University, Линебург, Немачка, руководилац: проф. др Улф Вугениг (Ulf Wuggenig) 2016. године; *Француски утјецаји на умјетност и архитектуру средње и југоситочне Европе 20-их и 30-их година 20. стољећа*, Институт за повијест умјетности, Загреб, руководилац: проф. др Љиљана Колешник 2014. године.

Кроз уреднички рад у научном часопису *Зборник Семинара за студије модерне уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду* кандидаткиња доприноси интернационализацији научног рада у земљи кроз развој сарадње са истраживачима из релевантних научних институција, попут Централног института за историју уметности из Минхена, Института Макс Планк – Библиотеке Херцијана у Риму, Института за историју уметности Универзитета у Варшави, Института за историју уметности у Загребу, Филозофског факултета у Љубљани и др.

Један од показатеља континуиране сарадње са колегама са Одељења за историју уметности Филозофског факултета у Загребу је њено чланство у научном одбору Међународне конференције *Art and the State in Modern Central Europe (18th–21st Century)* у организацији Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу 2021. године. У досадашњој научној каријери узела је учешћа на 16 међународних научних скупова и радионица.

У сарадњи са проф. др Урсулом Штребеле (Централни институт за историју уметности у Минхену и Универзитет уметности у Бранушвајгу) др Ана Ереш организује међународну радионицу *Figures of Emancipation: New Perspectives on Modern Sculpture and Gender in 20th Century in Dialogue* која ће се 16–18. новембра 2023. године одржати на Филозофском факултету у Београду. (Потврда о одржавању радионице у прилогу)

VII ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ У РУКОВОЂЕЊУ НАУЧНИМ РАДОМ

На основу руковођења пројектним задацима у досадашњем ангажовању на научним пројектима, који су детаљно представљени у делу извештаја **Ангажовање у руковођењу научним радом** (стр. 13–14), као и на основу резултата који су проистекли из наведених ангажовања, а објављени су у репрезентативним научним публикацијама и представљени на научним скуповима у земљи и иностранству, др Ана Ереш је показала успех у руковођењу научним радом, што потврђују и награде које је добила за научни рад, као и њено ангажовање на позицији рецензента за научне монографије и радове.

VIII КВАНТИТАТИВНА ОЦЕНА КАНДИДАТОВИХ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

Квантитативна оцена научних резултата кандидаткиње може се прегледно изразити, а у складу с *Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача*, следећом табелом:

Ознака групе вредност	Број радова	Вредност индикатора	Укупна
M13	1	7	7
M14	2	5	10
M24	2	4	8
M29 _B	2	1	2
M34	3	0,5	1,5
M41	1	9	9
M44	3	3	9
M45	2	1,5	3
M49	1	1	1
M51	1	3	3
M55	2	1	2
M56	1	0,5	0,5
M63	2	1	2
M64	2	0,5	1
Укупно:			59

Постигнути резултати у потпуности (по вредности и структури) испуњавају и надмашују *Минималне квантитативни захтеви за стицање појединачних научних звања*:

	Потребно је да кандидатима најмање XX поена, који треба да припадају следећим категоријама:		
		Неопходно XX=	Остварено
Виши научни сарадник	Укупно	50	59
	M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M43+M44+M45+M51+M52+M53+M54+M61	40	49
	M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+M41+M42	30	34

IX ДЕЛАТНОСТ У ОБРАЗОВАЊУ И ФОРМИРАЊУ НАУЧНИХ КАДРОВА

Од 2013. године кандидаткиња учествује као сарадница у извођењу наставе на основним и мастер студијама на Семинару за студије модерне уметности Одељења за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду на предметима: Настанак и развој ране модерне уметности, Историја и теорија авангарди и неоавангарди, Уметност после 1945: модерна и постмодерна, Српска уметност и визуелна култура у 20. веку, Основи уметности и визуелне културе новог и модерног доба, Методологија историје модерне уметности. Од 2020. године учествује у извођењу наставе и на докторским студијама на предмету Методолошке основе докторских студија историје уметности. Од 2021. године је као предавач акредитована за извођење наставе на Мастер академским студијама историје уметности (предмет Идеје и токови модерне скулптуре) и на Докторским академским студијама историје уметности (предмет Студије модерне и савремене уметности 2).

Др Ана Ереш учествује у комисијама за одбрану докторских дисертација, мастер и завршних радова на Филозофском факултету у Београду. Чланица је комисије за оцену и одбрану докторске дисертације *Спомен-парк Крагујевачки октобар и меморијална уметност у Србији после Другог светског рата* кандидаткиње Катарине Митровић (потврда у прилогу). Учествовала је и у комисијама за оцену научне заснованости теме пет докторских дисертација, и то: *Критичка историја организованог фотоаматеризма као оквира институционализације фотографије у Србији после 1946. године* кандидата Михаила Васиљевића (2021. године), *Историја процеса легитимације и теоријске институционализације текста као медија у визуелној уметности у Србији у периоду од 1969. до 1989.* кандидата Стевана Вуковића (2021. године), *Задарска група и њено деловање 1947-1950* кандидаткиње Наташе Радосављевић Кузмановић (2022. године), *Употреба текстила у феминистичким уметничким праксама у САД (1960–1990)* кандидаткиње Дее Цветковић (2022. године) и *Сликарство тридесетих година XX века у Србији - доминација политике и уметнички контраговор* кандидата Вука Дамњановића (2023. године). (Потврде у прилогу)

Поред наведеног др Ана Ереш је од 2018. године менторка на пројекту *Интеракција* који омогућава сарадњу између студената историје уметности са Филозофског факултета у Београду са студентима Факултета ликовних уметности у Београда и Академије уметности из Бања Луке и реализује се кроз изложбене пројекте студената ових факултета на годишњем нивоу.

X ЗАКЉУЧАК - Оцена о испуњености услова

Др Ана Ереш, изабрана у звање научни сарадник 27. марта 2019. године, је на основу остварених резултата научноистраживачког рада стекла услове за избор у звање виши научни сарадник прописане *Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача*. Након прегледа и анализе материјала који се односи на резултате научноистраживачког рада др Ане Ереш, њеног ангажовања, доприноса и утицаја у научној заједници, као и на основу континуираног праћења научноистраживачког рада и усавршавања кандидаткиње у претходном периоду, сматрамо да је њен избор у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК оправдано.

Др Ана Ереш је у периоду од стицања звања научни сарадник остварила значајан и репрезентативан научни допринос у области историје уметности 20. века. Резултате систематичног и прецизног истраживачког рада објавила је у научној монографији и већем броју прилога који су публиковани у домаћим и међународним тематским зборницима,

угледним националним часописима и зборницима са научних скупова, те представила на великом броју међународних конференција. Међу објављеним резултатима посебно се истиче научна монографија о југословенским наступима на Венецијанском бијеналу која представља пионирско истраживање у области историје уметничких изложби на југословенском простору у домаћој и регионалној науци утемељеног на савременом методолошком приступу, а која је награђена релевантном стручном Наградом Павле Васић. Остварени резултати научноистраживачког рада кандидаткиње темеље се на исцрпном и систематичном истраживачком приступу анализи историјских извора и њиховој контекстуализација са савремених теоријских и методолошких становишта историје уметности. Научни рад др Ане Ереш је тематски иновативан и доноси нове фактографске чињенице, што га квалификује као важан допринос научној историографији. Поред релевантности научних резултата, досадашњи допринос кандидаткиње односи се и на ангажовање у домену сарадње са научним институцијама и истраживачима у земљи и иностранству, као и на континуирану успешну сарадњу са водећим институцијама културе у земљи.

Предлог Научном већу за одлучивање: Имајући наведено у виду, Комисија доноси закључак да су испуњени сви законски предвиђени услови и са задовољством предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Београду да прихвати предлог за избор др Ане Ереш, доктора наука историје уметности, у звање ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК.

У Београду, 02.10. 2023. године

КОМИСИЈА

Др Лидија Мереник, редовни професор,
Универзитет у Београду – Филозофски факултет
Председник комисије

Др Симона Чупић, редовни професор,
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Др Марга Вукотић Лазар, редовни професор,
Филозофски факултет Универзитета у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици